

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Toma Nadejda
Cobzac Elena
Timofti Vladimir
Țurcan Anatolie
Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al armatei nr. 40 din 04 martie 1946, în cauza penală privindu-l pe

Dodon Vasilii Xxxxx, născut în Xxxxx, originar din satul Xxxxx r-nul Xxxxx, Xxxxx.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al armatei nr. 40 din 04 martie 1946, Dodon Vasilii a fost condamnat în baza art. 54-1 lit. (a) Cod penal al RSSU, la pedeapsa de 10 ani privațiune de libertate, în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Dodon Vasilii, a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de către trupele militare germano-române a fost mobilizat în armata română, unde la 11 iunie 1944 a fost recrutat de către serviciul de informații român, în calitate de agent secret în spatele frontului împotriva URSS, cu sarcini de colectare a informației despre dislocarea unităților militare ale armatei sovietice, inclusiv dotarea cu armament, activitatea căii feroviare „Rezina-Bălți” ș.a., pentru care fapt a semnat o declarație, iar pentru comunicarea cu serviciul de informații român cu agentul lor secret, a primit pseudonimul „BUCUR”, adică a comis - trădare de patrie, infracțiune prevăzută de art. 54-1 lit. (a) din Codul penal al RSSU.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, declară recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al armatei nr. 40 din 04 martie 1946, în privința lui Dodon Vasilii, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare, indică:

- probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 54-1 lit. (a) Cod penal al RSSU - *trădare de patrie*, deoarece ele nu confirmă faptul că Dodon Vasilii, prin acțiunile sale, a intenționat să prejudicieze potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol;

- sentința de condamnare în privința inculpatului, a fost pronunțată exclusiv în baza declarațiilor acestuia, fără a fi administrate și cercetate alte probe;

- sentința de condamnare emisă în privința lui Dodon Vasilii, este o încălcare flagrantă a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, care conform art. 6 pct. 44) din Codul de procedură penală, reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că, recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul lor de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunilor politice pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului Militar al armatei nr. 40 din 04 martie 1946, Dodon Vasilii a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de „trădare de patrie”, în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente, în speța vizată, motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Dodon Vasilii în baza art. 54-1 lit. (a) Cod penal al RSSU, cu

casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al armatei nr.40 din 04 martie 1946, în privința lui *Dodon Vasilii Xxxxx*, condamnat în baza art. 54-1 lit. (a) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la **29 iunie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Cobzac Elena

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Guzun Ion